

Wāiz

Har Duniyāwī Chiz Bātil Hai

¹ Zail meñ Wāiz ke alfāz qalamband haiñ, us ke jo Dāūd kā beṭā aur Yarūshalam meñ bādshāh hai,

² Wāiz farmātā hai, “Bātil hī bātil, bātil hī bātil, sab kuchh bātil hī bātil hai!” ³ Sūraj tale jo mehnat-mashaqqat insān kare us kā kyā fāydā hai? Kuchh nahīñ! ⁴ Ek pusht ātī aur dūsri jāti hai, lekin zamīn hameshā tak qāym rahtī hai. ⁵ Sūraj tulū aur ghurūb ho jātā hai, phir sur'at se usī jagah wāpas chalā jātā hai jahān se dubārā tulū hotā hai. ⁶ Hawā junūb kī taraf chaltī, phir muṛ kar shimāl kī taraf chalne lagtī hai. Yoñ chakkar kāṭ kāṭ kar wuh bār bār nuqtā-e-āghāz par wāpas ātī hai. ⁷ Tamām dariyā samundar meñ jā milte haiñ, to bhī samundar kī satah wuhī rahtī hai, kyonki dariyāoñ kā pānī musalsal un sarchashmoñ ke pās wāpas ātā hai jahān se bah niklā hai. ⁸ Insān bāteñ karte karte thak jātā hai aur sahīh taur se kuchh bayān nahīñ kar saktā. Āñkh kabhī itnā nahīñ dekhtī ki kahe, “Ab bas karo, kāfi hai.” Kān kabhī itnā nahīñ suntā ki aur na sunanā chāhe. ⁹ Jo kuchh pesh āyā wuhī dubārā pesh āegā, jo kuchh kiyā gayā wuhī dubārā kiyā jāegā. Sūraj tale koī bhī bāt naī nahīñ. ¹⁰ Kyā koī bāt hai jis ke bāre meñ kahā jā sake, “Dekho, yih naī hai”? Hargiz nahīñ, yih bhī ham se bahut der pahle hī maujūd thī.

¹¹ Jo pahle zindā the unheñ koī yād nahīn kartā, aur jo āne wāle haiñ unheñ bhī wuh yād nahīn kareñge jo un ke bād aeñge.

Hikmat Hāsīl Karnā Bātil Hai

¹² Maiñ jo Wāiz hūñ Yarūshalam meñ Isrāīl kā bādshāh thā. ¹³ Maiñ ne apnī pūrī zahnī tāqat is par lagāī ki jo kuchh āsmān tale kiyā jātā hai us kī hikmat ke zariye taftīsh-o-tahqīq karūn. Yih kām nāgawār hai go Allāh ne khud insān ko is meñ mehnat-mashaqqat karne kī zimmedārī dī hai.

¹⁴ Maiñ ne tamām kāmoñ kā mulāhazā kiyā jo sūraj tale hote haiñ, to natījā yih niklā ki sab kuchh bātil aur hawā ko pakarne ke barābar hai.

¹⁵ Jo pechdār hai wuh sīdhā nahīn ho saktā, jis kī kamī hai use ginā nahīn jā saktā.

¹⁶ Maiñ ne dil meñ kahā, “Hikmat meñ maiñ ne itnā izāfā kiyā aur itnī taraqqī kī ki un sab se sabqat le gayā jo mujh se pahle Yarūshalam par hukūmat karte the. Mere dil ne bahut hikmat aur ilm apnā liyā hai.” ¹⁷ Maiñ ne apnī pūrī zahnī tāqat is par lagāī ki hikmat samjhūn, nīz ki mujhe dīwānagī aur hamāqat kī samajh bhī ae. Lekin mujhe mālūm huā ki yih bhī hawā ko pakarne ke barābar hai. ¹⁸ Kyoñki jahān hikmat bahut hai wahān ranjīdagī bhī bahut hai. Jo ilm-o-irfān meñ izāfā kare, wuh dukh meñ izāfā kartā hai.

2

Duniyā kī Khushiyān Bātil Haiñ

¹ Maiñ ne apne āp se kahā, “Ā, khushī ko āzmā kar achchhī chīzoñ kā tajrabā kar!” Lekin yih

bhī bātil hī niklā. ² Maiñ bolā, “Hañsnā behūdā hai, aur khushī se kyā hāsil hotā hai?” ³ Maiñ ne dil meñ apnā jism mai se tar-o-tāzā karne aur hamāqat apnāne ke tarīqe dhūnd nikāle. Is ke pīchhe bhī merī hikmat mālūm karne kī koshish thī, kyoñki maiñ dekhñā chāhtā thā ki jab tak insān āsmān tale jītā rahe us ke lie kyā kuchh karnā muḥid hai.

⁴ Maiñ ne baṛe baṛe kām anjām die, apne lie makān tāmīr kie, tākistān lagāe, ⁵ muta'addid bāgh aur pārk lagā kar un meñ muḥtalif qism ke phaldār darakht lagāe. ⁶ Phalne phulne wāle jangal kī ābpāshī ke lie maiñ ne tālāb banwāe. ⁷ Maiñ ne ghulām aur launḍiyāñ kharīd līñ. Aise ghulām bhī bahut the jo ghar meñ paidā hue the. Mujhe utne gāy-bail aur bher-bakriyāñ milīñ jītnī mujh se pahle Yarūshalam meñ kisī ko hāsil na thīñ. ⁸ Maiñ ne apne lie sonā-chāñdī aur bādshāhoñ aur sūboñ ke khazāne jamā kie. Maiñ ne gulūkār mard-o-khawātīn hāsil kie, sāth sāth kasrat kī aisī chīzeñ jin se insān apnā dil bahlātā hai.

⁹ Yoñ maiñ ne bahut taraqqī karke un sab par sabqat hāsil kī jo mujh se pahle Yarūshalam meñ the. Aur har kām meñ merī hikmat mere dil meñ qāym rahī. ¹⁰ Jo kuchh bhī merī āñkheñ chāhtī thīñ wuh maiñ ne un ke lie muhaiyā kiyā, maiñ ne apne dil se kisī bhī khushī kā inkār na kiyā. Mere dil ne mere har kām se lutf uṭhāyā, aur yih merī tamām mehnat-mashaqqat kā ajr rahā.

¹¹ Lekin jab maiñ ne apne hāthoñ ke tamām kāmōñ kā jāyzā liyā, us mehnat-mashaqqat kā jo maiñ ne kī thī to natījā yihī niklā ki sab kuchh

bātil aur hawā ko pakarṇe ke barābar hai. Sūraj tale kisī bhī kām kā fāydā nahīn hotā.

Sab kā Ek hī Anjām Hai

¹² Phir main hikmat, behūdagī aur hamāqat par ghaur karne lagā. Main ne sochā, jo ādmī bādshāh kī wafāt par taḥtnashīn hogā wuh kyā karegā? Wuhī kuchh jo pahle bhī kiyā jā chukā hai!

¹³ Main ne dekhā ki jis tarah raushnī andhere se behtar hai usī tarah hikmat hamāqat se behtar hai. ¹⁴ Dānishmand ke sar meṅ ānkheṅ haiṅ jabki ahmaq andhere hī meṅ chaltā hai. Lekin main ne yih bhī jān liyā ki donoṅ kā ek hī anjām hai. ¹⁵ Main ne dil meṅ kahā, “Ahmaq kā-sā anjām merā bhī hogā. To phir itnī zyādā hikmat hāsil karne kā kyā fāydā hai? Yih bhī bātil hai.” ¹⁶ Kyōnki ahmaq kī tarah dānishmand kī yād bhī hameshā tak nahīn rahegī. Āne wāle dinoṅ meṅ sab kī yād miṭ jāegī. Ahmaq kī tarah dānishmand ko bhī marnā hī hai!

¹⁷ Yōn sochte sochte main zindagī se nafrat karne lagā. Jo bhī kām sūraj tale kiyā jātā hai wuh mujhe burā lagā, kyōnki sab kuchh bātil aur hawā ko pakarṇe ke barābar hai. ¹⁸ Sūraj tale main ne jo kuchh bhī mehnat-mashaqqat se hāsil kiyā thā us se mujhe nafrat ho gāī, kyōnki mujhe yih sab kuchh us ke lie chhoṛnā hai jo mere bād merī jagah āegā. ¹⁹ Aur kyā mālūm kī wuh dānishmand yā ahmaq hogā? Lekin jo bhī ho, wuh un tamām chīzoṅ kā mālik hogā jo hāsil karne ke lie main ne sūraj tale apnī pūrī tāqat aur hikmat sarf kī hai. Yih bhī bātil hai.

20 Tab merā dil māyūs ho kar himmat hārne lagā, kyonki jo bhī mehnat-mashaqqat main ne sūraj tale kī thī wuh bekār-sī lagī. 21 Kyonki ḳhāh insān apnā kām hikmat, ilm aur mahārat se kyon na kare, āḳhirkār use sab kuchh kisī ke lie chhoṛnā hai jis ne us ke lie ek unglī bhī nahīn hilāi. Yih bhī bātil aur baṛī musibat hai. 22 Kyonki āḳhir meṅ insān ke lie kyā kuchh qāym rahtā hai, jabki us ne sūraj tale itnī mehnat-mashaqqat aur koshishoṅ ke sāth sab kuchh hāsīl kar liyā hai? 23 Us ke tamām din dukh aur ranjīdagī se bhare rahte haiṅ, rāt ko bhī us kā dil ārām nahīn pātā. Yih bhī bātil hī hai.

24 Insān ke lie sab se achchhī bāt yih hai ki khāe-pie aur apnī mehnat-mashaqqat ke phal se lutfandoz ho. Lekin main ne yih bhī jān liyā ki Allāh hī yih sab kuchh muhaiyā kartā hai. 25 Kyonki us ke baḡhair kaun khā kar ḳhush ho saktā hai? Koī nahīn! 26 Jo insān Allāh ko manzūr ho use wuh hikmat, ilm-o-irfān aur ḳhushī atā kartā hai, lekin gunāhgār ko wuh jamā karne aur zaḳhīrā karne kī zimmedārī detā hai tāki bād meṅ yih daulat Allāh ko manzūr shaḳhs ke hawāle kī jāe. Yih bhī bātil aur hawā ko pakaṛne ke barābar hai.

3

Har Bāt kā Apnā Waqt Hai

1 Har chīz kī apnī ghaṛī hotī, āsmān tale har muāmale kā apnā waqt hotā hai,

2 janm lene aur marne kā,
paudā lagāne aur ukhāṛne kā,

³ mār dene aur shifā dene kā,
 dhā dene aur tāmīr karne kā,
⁴ rone aur hañsne kā,
 āheñ bharne aur raqs karne kā,
⁵ patthar phaiñkne aur patthar jamā karne kā,
 gale milne aur is se bāz rahne kā,
⁶ talāsh karne aur kho dene kā,
 mahfūz rakhne aur phaiñkne kā,
⁷ phārne aur sī kar joṛne kā,
 khāmosh rahne aur bolne kā,
⁸ pyār karne aur nafrat karne kā,
 jang laṛne aur salāmatī se zindagī guzārne kā,

⁹ chunāñche kyā fāydā hai ki kām karne wālā mehnat-mashaqqat kare?

¹⁰ Maiñ ne wuh taklifdeh kām-kāj dekhā jo Allāh ne insān ke sapurd kiyā tāki wuh us meñ uljhā rahe. ¹¹ Us ne har chīz ko yoñ banāyā hai ki wuh apne waqt ke lie khūbsūrat aur munāsib ho. Us ne insān ke dil meñ jāwidānī bhī ḍālī hai, go wuh shurū se le kar ākhir tak us kām kī tah tak nahīñ pahuñch saktā jo Allāh ne kiyā hai. ¹² Maiñ ne jān liyā ki insān ke lie is se behtar kuchh nahīñ hai ki wuh khush rahe aur jīte-jī zindagī kā mazā le. ¹³ Kyoñki agar koī khāepie aur tamām mehnat-mashaqqat ke sāth sāth khushhāl bhī ho to yih Allāh kī baḅshshish hai.

¹⁴ Mujhe samajh āī ki jo kuchh Allāh kare wuh abad tak qāym rahegā. Us meñ na izāfā ho saktā hai na kamī. Allāh yih sab kuchh is lie kartā hai ki insān us kā khauf māne. ¹⁵ Jo hāl meñ pesh ā rahā hai wuh māzī meñ pesh ā chukā hai, aur jo mustaqbil meñ pesh āegā wuh bhī pesh ā chukā

hai. Hān, jo kuchh guzar chukā hai use Allāh dubārā wāpas lātā hai.

Insān Fānī Hai

¹⁶ Maiñ ne sūraj tale mazīd dekhā, jahān adālat karnī hai wahān nāinsāfī hai, jahān insāf karnā hai wahān bedīnī hai. ¹⁷ Lekin maiñ dil meñ bolā, “Allāh rāstbāz aur bedīn donoñ kī adālat karegā, kyoñki har muāmale aur kām kā apnā waqt hotā hai.”

¹⁸ Maiñ ne yih bhī sochā, “Jahān tak insānoñ kā tālluq hai Allāh un kī jānch-ṡarṡāl kartā hai tāki unheñ patā chale ki wuh jānwaroñ kī mānind haiñ. ¹⁹ Kyoñki insān-o-haiwān kā ek hī anjām hai. Donoñ dam chhoṛte, donoñ meñ ek-sā dam hai, is lie insān ko haiwān kī nisbat zyādā fāyda hāsīl nahīn hotā. Sab kuchh bātil hī hai. ²⁰ Sab kuchh ek hī jagah chalā jātā hai, sab kuchh ḡhāk se banā hai aur sab kuchh dubārā ḡhāk meñ mil jāegā. ²¹ Kaun yaqīn se kah saktā hai ki insān kī rūh ūpar kī taraf jātī aur haiwān kī rūh niche zamīn meñ utartī hai?”

²² ḡharz maiñ ne jān liyā ki insān ke lie is se behtar kuchh nahīn hai ki wuh apne kāmoñ meñ ḡhush rahe, yihī us ke nasīb meñ hai. Kyoñki kaun use wuh deḡhne ke ḡābil banāegā jo us ke bād pesh āegā? Koī nahīn!

4

Murdoñ kā Hāl Behtar Hai

¹ Maiñ ne ek bār phir nazar ḡālī to mujhe wuh tamām zulm nazar āyā jo sūraj tale hotā hai. Mazlūmoñ ke ānsū bahte haiñ, aur tasallī dene wālā koī nahīn hotā. Zālim un se ziyādatī karte

haiñ, aur tasallī dene wālā koī nahīñ hotā. ² Yih dekh kar maiñ ne murdoñ ko mubāarak kahā, hālāñki wuh arse se wafāt pā chuke the. Maiñ ne kahā, “Wuh hāl ke zindā logoñ se kahīñ mubāarak haiñ. ³ Lekin in se zyādā mubāarak wuh hai jo ab tak wujūd meñ nahīñ āyā, jis ne wuh tamām burāiyāñ nahīñ dekhīñ jo sūraj tale hotī haiñ.”

Ghurbat meñ Sukūn Behtar Hai

⁴ Maiñ ne yih bhī dekhā ki sab log is lie mehnat-mashaqqat aur mahārat se kām karte haiñ ki ek dūsre se hasad karte haiñ. Yih bhī bātil aur hawā ko pakaṛne ke barābar hai. ⁵ Ek taraf to ahmaq hāth par hāth dhare baiṭhne ke bāis apne āp ko tabāhī tak pahuñchātā hai. ⁶ Lekin dūsri taraf agar koī muṭṭhī-bhar rozī kamā kar sukūn ke sāth zindagī guzār sake to yih is se behtar hai ki donoñ muṭṭhiyāñ sirtor mehnat aur hawā ko pakaṛne kī koshishoñ ke bād hī bhareñ.

Tanhāi kī Nisbat Mil Kar Rahnā Behtar Hai

⁷ Maiñ ne sūraj tale mazīd kuchh dekhā jo bātil hai. ⁸ Ek admī akelā hī thā. Na us ke beṭā thā, na bhāi. Wuh behad mehnat-mashaqqat kartā rahā, lekin us kī āñkheñ kabhī apñī daulat se mutma'in na thīñ. Sawāl yih rahā, “Maiñ itñī sirtor koshish kis ke lie kar rahā hūñ? Maiñ apñī jān ko zindagī ke maze lene se kyoñ mahrūm rakh rahā hūñ?” Yih bhī bātil aur nāgawār muāmālā hai.

⁹ Do ek se behtar haiñ, kyoñki unheñ apne kām-kāj kā achchhā ajr milegā. ¹⁰ Agar ek gir jāe to us kā sāthī use dubārā khaṛā karegā. Lekin us par afsos jo gir jāe aur koī sāthī na ho jo use

dubārā kharā kare. ¹¹ Nīz, jab do sardiyoñ ke mausam meñ mil kar bistar par leṭ jāeñ to wuh garm rahte haiñ. Jo tanhā hai wuh kis tarah garm ho jāegā? ¹² Ek shaḡhs par qābū pāyā jā saktā hai jabki do mil kar apnā difā kar sakte haiñ. Tīn laṛiyoñ wālī rassī jaldī se nahīñ ṭūṭṭī.

Qaum kī Qabūliyat Fuzūl Hai

¹³ Jo laṛkā ḡharīb lekin dānishmand hai wuh us buzurg lekin ahmaq bādshāh se kahīñ behtar hai jo tambīh mānane se inkār kare. ¹⁴ Kyonki go wuh būrhe bādshāh kī hukūmat ke daurān ḡhurbat meñ paidā huā thā to bhī wuh jel se nikal kar bādshāh ban gayā. ¹⁵ Lekin phir maiñ ne dekhā ki sūraj tale tamām log ek aur laṛke ke pīchhe ho lie jise pahle kī jagah taḡhtnashīn honā thā. ¹⁶ Un tamām logoñ kī intahā nahīñ thī jin kī qiyādat wuh kartā thā. To bhī jo bād meñ āeñge wuh us se ḡhush nahīñ hoñge. Yih bhī bātīl aur hawā ko pakaṛne ke barābar hai.

5

Allāh kā Ḳhauf Mānanā

¹ Allāh ke ghar meñ jāte waqt apne qadmoñ kā ḡhayāl rakh aur sunane ke lie taiyār rah. Yih ahmaqoñ kī qurbāniyoñ se kahīñ behtar hai, kyonki wuh jānte hī nahīñ ki ḡhalat kām kar rahe haiñ.

² Bolne meñ jaldbāzī na kar, terā dil Allāh ke huzūr kuchh bayān karne meñ jaldī na kare. Allāh āsmān par hai jabki tū zamīn par hī hai. Lihāzā behtar hai ki tū kam bāteñ kare. ³ Kyonki jis tarah had se zyādā mehnat-mashaqqat se

ḳhāb āne lagte haiñ usī tarah bahut bāteñ karne se ādmī kī hamāqat zāhir hotī hai.

⁴ Agar tū Allāh ke huzūr mannat māne to use pūrā karne meñ der mat kar. Wuh ahmaḳoñ se ḳhush nahīñ hotā, chunāñche apnī mannat pūrī kar. ⁵ Mannat na mānanā mannat mān kar use pūrā na karne se behtar hai.

⁶ Apne muñh ko ijāzat na de ki wuh tujhe gunāh meñ phañsāe, aur Allāh ke paighambar ke sāmne na kah, “Mujh se ḡhairirādī ḡhaltī huī hai.” Kyā zarūrat hai ki Allāh terī bāt se nārāz ho kar terī mehnat kā kām tabāh kare?

⁷ Jahāñ bahut ḳhāb dekhe jāte haiñ wahāñ fuzūl bāteñ aur beshumār alfāz hote haiñ. Chunāñche Allāh kā ḳhauf mān!

Zālīmōñ kā Zulm

⁸ Kyā tujhe sūbe meñ aise log nazar āte haiñ jo ḡharīboñ par zulm karte, un kā haq māрте aur unheñ insāf se mahrūm rakhte haiñ? Tājjub na kar, kyoñki ek sarkārī mulāzim dūsre kī nigahbāñī kartā hai, aur un par mazīd mulāzim muḳarrar hote haiñ. ⁹ Chunāñche mulk ke lie har lihāz se fāydā is meñ hai ki aisā bādshāh us par hukūmat kare jo kāshtkārī kī fikr kartā hai.

Daulat Ḳhushhālī kī Zamānat Nahīñ De Saktī

¹⁰ Jise paise pyāre hoñ wuh kabhī mutma'in nahīñ hogā, ḳhāh us ke pās kitne hī paise kyoñ na hoñ. Jo zardost ho wuh kabhī āsūdā nahīñ hogā, ḳhāh us ke pās kitnī hī daulat kyoñ na ho. Yih bhī bātil hī hai. ¹¹ Jitnā māl meñ izāfā ho utnā hī un kī tāḍād baḳhtī hai jo use khā jāte haiñ. Us ke mālik ko us kā kyā fāydā hai siwāe

is ke ki wuh use dekh dekh kar mazā le? ¹² Kām-kāj karne wāle kī nīnd mīṭhī hotī hai, ḳhāh us ne kam yā zyādā khānā khāyā ho, lekin amīr kī daulat use sone nahīn detī.

¹³ Mujhe sūraj tale ek nihāyat burī bāt nazar āī. Jo daulat kisī ne apne lie mahfūz rakhī wuh us ke lie nuḳṣān kā bāis ban gaī. ¹⁴ Kyoṅki jab yih daulat kisī musībat ke bāis tabāh ho gaī aur ādmī ke hān beṭā paidā huā to us ke hāth meṅ kuchh nahīn thā. ¹⁵ Mān ke peṭ se nikalte waqt wuh nangā thā, aur isī tarah kūch karke chalā bhī jāegā. Us kī mehnat kā koī phal nahīn hogā jise wuh apne sāth le jā sake.

¹⁶ Yih bhī bahut burī bāt hai ki jis tarah insān āyā usī tarah kūch karke chalā bhī jātā hai. Use kyā fāyda huā hai ki us ne hawā ke lie mehnat-mashaqqat kī ho? ¹⁷ Jite-jī wuh har din tārikī meṅ khānā khāte hue guzārtā, zindagī-bhar wuh baṛī ranjīdagī, bīmārī aur ḡhusse meṅ mubtalā rahtā hai.

¹⁸ Tab main ne jān liyā ki insān ke lie achchhā aur munāsib hai ki wuh jitne din Allāh ne use die haiṅ khāe-pie aur sūraj tale apnī mehnat-mashaqqat ke phal kā mazā le, kyoṅki yihī us ke nasīb meṅ hai. ¹⁹ Kyoṅki jab Allāh kisī shaḳhs ko māl-o-matā atā karke use is qābil banāe ki us kā mazā le sake, apnā nasīb qabūl kar sake aur mehnat-mashaqqat ke sāth sāth ḳhush bhī ho sake to yih Allāh kī baḳhshish hai. ²⁰ Aise shaḳhs ko zindagī ke dinoṅ par ḡhaur-o-ḳhauz karne kā kam hī waqt miltā hai, kyoṅki Allāh use dil meṅ ḳhushī dilā kar masrūf rakhtā hai.

6

¹ Mujhe sūraj tale ek aur burī bāt nazar āi jo insān ko apne boj tale dabāe rakhtī hai.

² Allāh kiṣī ādmī ko māl-o-matā aur izzat atā kartā hai. Gharz us ke pās sab kuch hai jo us kā dil chāhe. Lekin Allāh use in chīzoñ se lutf uṭhāne nahīñ detā balki koī ajnabī us kā mazā letā hai. Yih bātil aur ek baṛī musībat hai. ³ Ho saktā hai ki kiṣī ādmī ke sau bachche paidā hoñ aur wuh umrrasīdā bhī ho jāe, lekin kḥāh wuh kitnā būrḥā kyoñ na ho jāe, agar apnī kḥushhālī kā mazā na le sake aur ākḥirkār sahīh rusūmāt ke sāth dafnāyā na jāe to is kā kyā fāydā? Maiñ kahtā hūñ ki us kī nisbat māñ ke peṭ meñ zāe ho gae bachche kā hāl behtar hai. ⁴ Beshak aise bachche kā ānā bemānī hai, aur wuh andhere meñ hī kūch karke chalā jātā balki us kā nām tak andhere meñ chhupā rahtā hai. ⁵ Lekin go us ne na kabhī sūraj dekhā, na use kabhī mālūm huā ki aisī chīz hai tāham use mazkūrā ādmī se kahīñ zyādā ārām-o-sukūñ hāsil hai. ⁶ Aur agar wuh do hazār sāl tak jītā rahe, lekin apnī kḥushhālī se lutfandoz na ho sake to kyā fāydā hai? Sab ko to ek hī jagah jānā hai.

⁷ Insān kī tamām mehnat-mashaqqat kā yih maqsad hai ki peṭ bhar jāe, to bhī us kī bhūk kabhī nahīñ miṭtī. ⁸ Dānishmand ko kyā hāsil hai jis ke bāis wuh ahmaq se bartar hai? Is kā kyā fāydā hai ki gḥarīb ādmī zindoñ ke sāth munāsib sulūk karne kā fan sīkh le? ⁹ Dūr-darāz chīzoñ ke ārzūmand rahne kī nisbat behtar yih hai ki insān un chīzoñ se lutf uṭhāe jo āñkhoñ

ke sāmne hī haiñ. Yih bhī bātil aur hawā ko pakarne ke barābar hai.

Allāh kā Muqābalā Koī Nahīn Kar Saktā

¹⁰ Jo kuchh bhī pesh ātā hai us kā nām pahle hī rakhā gayā hai, jo bhī insān wujūd meñ ātā hai wuh pahle hī mālūm thā. Koī bhī insān us kā muqābalā nahīn kar saktā jo us se tāqatwar hai. ¹¹ Kyoñki jitnī bhī bāteñ insān kare utnā hī zyādā mālūm hogā ki bātil haiñ. Insān ke lie is kā kyā fāydā?

¹² Kis ko mālūm hai ki un thore aur bekār dinon ke daurān jo sāy kī tarah guzar jāte haiñ insān ke lie kyā kuchh fāydāmand hai? Kaun use batā saktā hai ki us ke chale jāne par sūraj tale kyā kuchh pesh āegā?

7

Achchhā Kyā Hai?

¹ Achchhā nām khushbūdār tel se aur maut kā din paidāish ke dīn se behtar hai.

² Ziyāfat karne wālon ke ghar meñ jāne kī nisbat mātām karne wālon ke ghar meñ jānā behtar hai, kyoñki har insān kā anjām maut hī hai. Jo zindā haiñ wuh is bāt par khūb dhyān den. ³ Dukh hañsī se behtar hai, utrā huā chehrā dil kī behtarī kā bāis hai. ⁴ Dānishmand kā dil mātām karne wālon ke ghar meñ thahartā jabki ahmaq kā dil aish-o-ishrat karne wālon ke ghar meñ tik jātā hai.

⁵ Ahmaqon ke gīt sunane kī nisbat dānishmand kī jhirkion par dhyān denā behtar hai. ⁶ Ahmaq ke qahqahē degchī tale chaṭakhne

wāle kānṭoṅ kī āg kī mānind haiṅ. Yih bhī bātil hī hai.

⁷ Nārāwā nafā dānishmand ko ahmaq banā detā, rishwat dil ko bigār detī hai.

⁸ Kisī muāmale kā anjām us kī ibtidā se behtar hai, sabar karnā maḡhrūr hone se behtar hai.

⁹ Ġhussā karne meṅ jaldī na kar, kyonki ḡhussā ahmaqoṅ kī god meṅ hī ārām kartā hai.

¹⁰ Yih na pūchh ki āj kī nisbat purānā zamānā behtar kyoṅ thā, kyonki yih hikmat kī bāt nahīṅ.

¹¹ Agar hikmat ke alāwā mirās meṅ milkiyat bhī mil jāe to yih achchhī bāt hai, yih un ke lie sūdmand hai jo sūraj deḡhte haiṅ. ¹² Kyonki hikmat paison kī tarah panāh detī hai, lekin hikmat kā ḡhās fāydā yih hai ki wuh apne mālik kī jān bachāe rakhtī hai.

¹³ Allāh ke kām kā mulāhazā kar. Jo kuchh us ne pechdār banāyā kaun use suljhā saktā hai?

¹⁴ Ḳhushī ke dīn ḡhush ho, lekin musībat ke dīn ḡhayāl rakh ki Allāh ne yih dīn bhī banāyā aur wuh bhī is lie ki insān apne mustaqbil ke bāre meṅ kuchh mālūm na kar sake.

Intahāpasandoṅ se Dareḡh Kar

¹⁵ Apnī abas zindagī ke daurān maiṅ ne do bāteṅ dekhī haiṅ. Ek taraf rāstbāz apnī rāstbāzī ke bāwujūd tabāh ho jātā jabki dūsri taraf bedīn apnī bedīnī ke bāwujūd umrrasīdā ho jātā hai.

¹⁶ Na had se zyādā rāstbāzī dikhā, na had se zyādā dānishmandī. Apne āp ko tabāh karne kī kyā zarūrat hai? ¹⁷ Na had se zyādā bedīnī, na had se zyādā hamāqat dikhā. Muqarrarā waqt se pahle marne kī kyā zarūrat hai? ¹⁸ Achchhā

hai ki tū yih bāt thāme rakhe aur dūsri bhī na chhoṛe. Jo Allāh kā ḡhauf māne wuh donoñ ḡhatroñ se bach niklegā.

¹⁹ Hikmat dānishmand ko shahr ke das hukmrānoñ se zyādā tāqatwar banā detī hai.

²⁰ Duniyā meñ koī bhī insān itnā rāstbāz nahīñ ki hameshā achchhā kām kare aur kabhī gunāh na kare.

²¹ Logoñ kī har bāt par dhyān na de, aisā na ho ki tū naukar kī lānat bhī sun le jo wuh tujh par kartā hai. ²² Kyonki dil meñ tū jāntā hai ki tū ne ḡhud muta'addid bār dūsroñ par lānat bhejī hai.

Kaun Dānishmand Hai?

²³ Hikmat ke zariye main ne in tamām bātoñ kī jāñch-paṛtāl kī. Main bolā, “Main dānishmand banā chāhtā hūñ,” lekin hikmat mujh se dūr rahī. ²⁴ Jo kuchh maujūd hai wuh dūr aur nihāyat gahrā hai. Kaun us kī tah tak pahuñch saktā hai? ²⁵ Chunāñche main ruḡh badal kar pūre dhyān se is kī tahqīq-o-taftīsh karne lagā ki hikmat aur muḡhtalif bātoñ ke sahīh natāyj kyā haiñ. Nīz, main bedīnī kī hamāqat aur behūdagī kī dīwānagī mālūm karnā chāhtā thā.

²⁶ Mujhe mālūm huā ki maut se kahīñ talḡh wuh aurat hai jo phandā hai, jis kā dil jāl aur hāth zanjīreñ haiñ. Jo ādmī Allāh ko manzūr ho wuh bach niklegā, lekin gunāhgār us ke jāl meñ ulajh jāegā.

²⁷ Wāiz farmātā hai, “Yih sab kuchh mujhe mālūm huā jab main ne muḡhtalif bāteñ ek dūsre ke sāth munsalik kīñ tāki sahīh natāyj tak pahuñchūñ. ²⁸ Lekin jise main dhūñdtā rahā wuh na milā. Hazār afrād meñ se mujhe

sirf ek hī diyānatdār mard milā, lekin ek bhī diyānatdār aurat nahīn. *

²⁹ Mujhe sirf itnā hī mālūm huā ki go Allāh ne insānoñ ko diyānatdār banāyā, lekin wuh kāi qism kī chālākiyāñ dhūnd nikālte haiñ.”

8

¹ Kaun dānishmand kī mānind hai? Kaun bātoñ kī sahīh tashrīh karne kā ilm rakhtā hai? Hikmat insān kā chehrā raushan aur us ke muñh kā saḡht andāz narm kar detī hai.

Hukmrān kā Iḡhtiyār

² Maiñ kahtā hūñ, bādshāh ke hukm par chal, kyoñki tū ne Allāh ke sāmne halaf uṡhāyā hai.

³ Bādshāh ke huzūr se dūr hone meñ jaldbāzī na kar. Kisī bure muāmale meñ muḡtalā na ho jā, kyoñki usī kī marzī chaltī hai. ⁴ Bādshāh ke farmān ke pīchhe us kā iḡhtiyār hai, is lie kaun us se pūchhe, “Tū kyā kar rahā hai?” ⁵ Jo us ke hukm par chale us kā kisī bure muāmale se wāstā nahīn paṛegā, kyoñki dānishmand dil munāsib waḡt aur insāf kī rāh jāntā hai.

⁶ Kyoñki har muāmale ke lie munāsib waḡt aur insāf kī rāh hotī hai. Lekin musībat insān ko dabāe rakhtī hai, ⁷ kyoñki wuh nahīn jāntā ki mustaqbil kaisā hogā. Koī use yih nahīn batā saktā hai. ⁸ Koī bhī insān hawā ko band rakhne ke qābil nahīn. * Isī tarah kisī ko bhī apnī maut kā din muḡarrar karne kā iḡhtiyār nahīn. Yih utnā yaqīnī hai jitnā yih ki faujiyoñ ko jang ke

* **7:28** ‘Diyānatdār’ izāfā hai tāki āyat kā jo ḡhālīban matlab hai wuh sāf ho jāe. * **8:8** Ek aur mumkinā tarjumā: Koī bhī insān apnī jān ko nikalne se nahīn rok saktā.

daurān fāriḡh nahīn kiyā jātā aur bedīnī bedīn ko nahīn bachātī.

⁹ Maiñ ne yih sab kuchh dekhā jab pūre dil se un tamām bātoñ par dhyān diyā jo sūraj tale hotī haiñ, jahān is waqt ek ādmī dūsre ko nuqsān pahuñchāne kā iḡhtiyār rakhtā hai.

Duniyā meñ Nāinsāfi

¹⁰ Phir maiñ ne dekhā ki bedīnoñ ko izzat ke sāth dafnāyā gayā. Yih log maqdis ke pās āte jāte the! Lekīn jo rāstbāz the un kī yād shahr meñ miḡ gai. Yih bhī bātil hī hai.

¹¹ Mujrimoñ ko jaldī se sazā nahīn dī jātī, is lie logoñ ke dil bure kām karne ke mansūboñ se bhar jāte haiñ. ¹² Gunāhgār se sau gunāh sarzad hote haiñ, to bhī umrrasidā ho jātā hai.

Beshak maiñ yih bhī jāntā hūn ki ḡhudātars logoñ kī ḡhair hogī, un kī jo Allāh ke chehre se ḡarte haiñ. ¹³ Bedīn kī ḡhair nahīn hogī, kyoñki wuh Allāh kā ḡhauf nahīn māntā. Us kī zindagī ke din zyādā nahīn balki sāy jaise ārizī hoñge.

¹⁴ To bhī ek aur bāt duniyā meñ pesh ātī hai jo bātil hai, rāstbāzoñ ko wuh sazā miltī hai jo bedīnoñ ko milnī chāhie, aur bedīnoñ ko wuh ajr miltā hai jo rāstbāzoñ ko milnā chāhie. Yih dekh kar maiñ bolā, “Yih bhī bātil hī hai.”

¹⁵ Chunānche maiñ ne ḡhushī kī tārif kī, kyoñki sūraj tale insān ke lie is se behtar kuchh nahīn hai ki wuh khāe-pie aur ḡhush rahe. Phir mehnat-mashaqqat karte waqt ḡhushī utne hī din us ke sāth rahegī jitne Allāh ne sūraj tale us ke lie muqarrar kie haiñ.

Jo Kuchh Allāh Kartā Hai Wuh Nāqābil-e-Fahm Hai

¹⁶ Maiñ ne apñī pūrī zahnī tāqat is par lagāī ki hikmat jān lūñ aur zamīn par insān kī mehnatoñ kā muāynā kar lūñ, aisī mehnateñ ki use din rāt nīnd nahīñ ātī. ¹⁷ Tab maiñ ne Allāh kā sārā kām dekh kar jān liyā ki insān us tamām kām kī tah tak nahīñ pahuñch saktā jo sūraj tale hotā hai. Ḳhāh wuh us kī kitnī tahqīq kyoñ na kare to bhī wuh tah tak nahīñ pahuñch saktā. Ho saktā hai koī dānishmand dāwā kare, “Mujhe is kī pūrī samajh āī hai,” lekin aisā nahīñ hai, wuh tah tak nahīñ pahuñch saktā.

9

¹ In tamām bātoñ par maiñ ne dil se ġhaur kiyā. In ke muāyne ke bād maiñ ne natījā nikālā ki rāstbāz aur dānishmand aur jo kuchh wuh karen Allāh ke hāth meñ haiñ. Ḳhāh muhabbat ho Ḳhāh nafrat, is kī bhī samajh insān ko nahīñ ātī, donoñ kī jaṛeñ us se pahle māzī meñ haiñ.

² Sab ke nasīb meñ ek hī anjām hai, rāstbāz aur bedīn ke, nek aur bad ke, pāk aur nāpāk ke, qurbāniyāñ pesh karne wāle ke aur us ke jo kuchh nahīñ pesh kartā. Achchhe shaḳhs aur gunāhgār kā ek hī anjām hai, halaf uṭhāne wāle aur is se ḍar kar gurez karne wāle kī ek hī manzil hai.

³ Sūraj tale har kām kī yihī musībat hai ki har ek ke nasīb meñ ek hī anjām hai. Insān kā mulāhazā kar. Us kā dil burāī se bharā rahtā balki umr-bhar us ke dil meñ behūdagī rahtī hai. Lekin āḳhirkār use murdoñ meñ hī jā milnā hai.

⁴ Jo ab tak zindon meñ sharīk hai use ummīd hai. Kyoñki zindā kutte kā hāl murdā sher se behtar hai. ⁵ Kam az kam jo zindā haiñ wuh jānte haiñ ki ham mareñge. Lekin murde kuchh nahīñ jānte, unheñ mazīd koī ajr nahīñ milnā hai. Un kī yādeñ bhī miṭ jātī haiñ. ⁶ Un kī muhabbat, nafrat aur ḡhairat sab kuchh baṛī der se jātī rahī hai. Ab wuh kabhī bhī un kāmoñ meñ hissā nahīñ leñge jo sūraj tale hote haiñ.

Zindagī ke Maze Le!

⁷ Chunāñche jā kar apnā khānā ḡhushī ke sāth khā, apnī mai zindādilī se pī, kyoñki Allāh kāfī der se tere kāmoñ se ḡhush hai. ⁸ Tere kapṛe har waqt safed * hoñ, terā sar tel se mahrūm na rahe. ⁹ Apne jīwansāthī ke sāth jo tujhe pyārā hai zindagī ke maze letā rah. Sūraj tale kī bātil zindagī ke jitne din Allāh ne tujhe bakhsh die haiñ unheñ isī tarah guzār! Kyoñki zindagī meñ aur sūraj tale terī mehnat-mashaqqat meñ yihī kuchh tere nasīb meñ hai. ¹⁰ Jis kām ko bhī hāth lagāe use pūre josh-o-ḡhurosh se kar, kyoñki Pātāl meñ jahāñ tū jā rahā hai na koī kām hai, na mansūbā, na ilm aur na hikmat.

Duniyā meñ Hikmat kī Qadar Nahīñ kī Jātī

¹¹ Maiñ ne sūraj tale mazīd kuchh dekhā. Yaqīnī bāt nahīñ ki muqābale meñ sab se tez daurñe wālā jīt jāe, ki jang meñ pahalwān fatah pāe, ki dānishmand ko ḡhurāk hāsīl ho, ki samajhdār ko daulat mile yā ki ālim manzūrī pāe. Nahīñ, sab kuchh mauḡe aur ittafāq par

---

* **9:8** Yānī ḡhushī manāne ke kapṛe.

munhasir hotā hai. ¹² Nīz, koī bhī insān nahīn jāntā ki musībat kā waqt kab us par āegā. Jis tarah machhliyān zālim jāl meñ ulajh jātī yā parinde phande meñ phaṅs jāte haiñ usī tarah insān musībat meñ phaṅs jātā hai. Musībat achānak hī us par ā jātī hai.

¹³ Sūraj tale maiñ ne hikmat kī ek aur misāl dekhī jo mujhe aham lagī.

¹⁴ Kahīn koī chhoṭā shahr thā jis meñ thoṛe-se afrād baste the. Ek din ek tāqatwar bādshāh us se laṛne āyā. Us ne us kā muhāsarā kiyā aur is maqsad se us ke irdgird baṛe baṛe burj khaṛe kie. ¹⁵ Shahr meñ ek ādmī rahtā thā jo dānishmand albattā ḡharīb thā. Is shaḡhs ne apnī hikmat se shahr ko bachā liyā. Lekin bād meñ kisī ne bhī ḡharīb ko yād na kiyā. ¹⁶ Yih dekh kar maiñ bolā, “Hikmat tāqat se behtar hai,” lekin ḡharīb kī hikmat haqīr jānī jātī hai. Koī bhī us kī bātoñ par dhyān nahīn detā. ¹⁷ Dānishmand kī jo bāteñ ārām se sunī jāeñ wuh ahmaqoñ ke darmiyān rahne wāle hukmrān ke zordār elānāt se kahīn behtar haiñ. ¹⁸ Hikmat jang ke hathiyāroñ se behtar hai, lekin ek hī gunāhgār bahut kuchh jo achchhā hai tabāh kartā hai.

10

Muḡhtalif Hidāyāt

¹ Marī huī makkhiyān ḡhushbūdār tel ḡharāb kartī haiñ, aur hikmat aur izzat kī nisbat thoṛī-sī hamāqat kā zyādā asar hotā hai.

² Dānishmand kā dil sahīh rāh chun letā hai jabki ahmaq kā dil ḡhalat rāh par ā jātā hai.

³ Rāste par chalte waqt bhī ahmaq samajh se

ḳhālī hai, jis se bhī mile use batātā hai ki wuh bewuqūf hai. *

⁴ Agar hukmrān tujh se nārāz ho jāe to apnī jagah mat chhoṛ, kyoṅki pursukūn rawaiyā barī barī ḡhaltiyān dūr kar detā hai.

⁵ Mujhe sūraj tale ek aisī burī bāt nazar āī jo aksar hukmrānoṅ se sarzad hotī hai. ⁶ Ahmaq ko baṛe ohdoṅ par fāyz kiyā jātā hai jabki amīr chhoṭe ohdoṅ par hī rahte haiṅ. ⁷ Maiṅ ne ḡhulāmoṅ ko ḡhoṛe par sawār aur hukmrānoṅ ko ḡhulāmoṅ kī tarah paidal chalte dekhā hai.

⁸ Jo gaṛhā khode wuh ḳhud us meṅ gir saktā hai, jo dīwār girā de ho saktā hai ki sāṅp use ḍase. ⁹ Jo kān se patthar nikāle use choṭ lag saktī hai, jo lakaṛī chīr ḍāle wuh zaḳhmī ho jāne ke ḳhatre meṅ hai.

¹⁰ Agar kulhāṛī kund ho aur koī use tez na kare to zyādā tāqat darkār hai. Lihāzā hikmat ko sahīh taur se amal meṅ lā, tab hī kāmyābī hāsil hogī.

¹¹ Agar is se pahle ki saperā sāṅp par qābū pāe wuh use ḍase to phir saperā hone kā kyā fāydā?

¹² Dānishmand apne muṅh kī bātoṅ se dūsroṅ kī mehrbānī hāsil kartā hai, lekin ahmaq ke apne hī hoṅṅ use haṛap kar lete haiṅ. ¹³ Us kā bayān ahmaqānā bātoṅ se shurū aur ḳhatarnāk bewuqūfiyoṅ se ḳhatm hotā hai. ¹⁴ Aisā shaḳhs bāteṅ karne se bāz nahīn ātā, go insān mustaqbil ke bāre meṅ kuchh nahīn jāntā. Kaun use batā saktā hai ki us ke bād kyā kuchh hogā? ¹⁵ Ahmaq

---

* **10:3** Ibrānī zūmānī hai. Dūsra matlab 'ki maiṅ bewuqūf hūn' ho saktā hai.

kā kām use thakā detā hai, aur wuh shahr kā rāstā bhī nahīn jāntā.

¹⁶ Us mulk par afsos jis kā bādshāh bachchā hai aur jis ke buzurg subah hī ziyāfat karne lagte haiñ. ¹⁷ Mubāarak hai wuh mulk jis kā bādshāh sharīf hai aur jis ke buzurg nashe meñ dhut nahīn rahte balki munāsib waqt par aur nazm-o-zabt ke sāth khānā khāte haiñ.

¹⁸ Jo sust hai us ke ghar ke shahtīr jhukne lagte haiñ, jis ke hāth dhīle haiñ us kī chhat se pānī tapakne lagtā hai.

¹⁹ Ziyāfat karne se hañsī-ḳhushī aur mai pīne se zindādilī paidā hotī hai, lekin paisā hī sab kuchh muhaiyā kartā hai.

²⁰ Ḳhayāloñ meñ bhī bādshāh par lānat na kar, apne soñe ke kamre meñ bhī amīr par lānat na bhej, aisā na ho ki koī parindā tere alfāz le kar us tak pahuñchāe.

11

Mehnat kā Fāydā

¹ Apnī roṭī pānī par phaiñk kar jāne de to muta'addid dinoñ ke bād wuh tujhe phir mil jāegī. ² Apnī milkiyat sāt balki āṭh muḳhtalif kāmoñ meñ lagā de, kyoñki tujhe kyā mālūm kī mulk kis kis musībat se dochār hogā.

³ Agar bādāl pānī se bhare hoñ to zamīn par bārish zarūr hogī. Daraḳht junūb yā shimāl kī taraf gir jāe to usī taraf paṛā rahegā.

⁴ Jo har waqt hawā kā ruḳh deḳhtā rahe wuh kabhī bīj nahīn boegā. Jo bādaloñ ko taktā rahe wuh kabhī fasal kī kaṭāī nahīn karegā.

⁵ Jis tarah na tujhe hawā ke chakkar mālūm haiñ, na yih ki māñ ke peṭ meñ bachchā kis tarah tashkīl pātā hai usī tarah tū Allāh kā kām nahīñ samajh saktā, jo sab kuchh amal meñ lātā hai.

⁶ Subah ke waqt apnā bīj bo aur shām ko bhī kām meñ lagā rah, kyonki kyā mālūm ki kis kām meñ kāmyābī hogī, is meñ, us meñ yā donoñ meñ.

Apnī Jawānī se Lutfandoz Ho

⁷ Raushnī kitnī bhalī hai, aur sūraj āñkhoñ ke lie kitnā ḡhushgawār hai. ⁸ Jitne bhī sāl insān zindā rahe utne sāl wuh ḡhushbāsh rahe. Sāth sāth use yād rahe ki tārik din bhī āne wāle haiñ, aur ki un kī baṛī tādād hogī. Jo kuchh āne wālā hai wuh bātil hī hai.

⁹ Ai naujawān, jab tak tū jawān hai ḡhush rah aur jawānī ke maze letā rah. Jo kuchh terā dil chāhe aur terī āñkhoñ ko pasand āe wuh kar, lekin yād rahe ki jo kuchh bhī tū kare us kā jawāb Allāh tujh se talab karegā. ¹⁰ Chunāñche apne dil se ranjīdagī aur apne jism se dukh-dard dūr rakh, kyonki jawānī aur kāle bāl dam-bhar ke hī haiñ.

12

¹ Jawānī meñ hī apne Ḳhāliq ko yād rakh, is se pahle ki musībat ke din āeñ, wuh sāl qarīb āeñ jin ke bāre meñ tū kahegā, “Yih mujhe pasand nahīñ.” ² Use yād rakh is se pahle ki raushnī tere lie ḡhatm ho jāe, sūraj, chāñd aur sitāre andhere ho jāeñ aur bārish ke bād bādāl lauṭ āeñ. ³ Use yād rakh, is se pahle ki ghar ke pahredār thartharāne lageñ,

tāqatwar ādmī kubare ho jāēñ, gandum pīsne wālī naukarāniyāñ kam hone ke bāis kām karnā chhoṛ deñ aur khiṛkiyoñ meñ se dekhne wālī khawātīñ dhundlā jāēñ. ⁴ Use yād rakh, is se pahle ki galī meñ pahuñchāne wālā darwāzā band ho jāe aur chakkī kī āwāz āhistā ho jāe. Jab chiriyāñ chahcahāne lageñgī to tū jāg uṭhegā, lekin tamām gītoñ kī āwāz dabī-sī sunāī degī. ⁵ Use yād rakh, is se pahle ki tū ūñchī jaghoñ aur galiyoñ ke khatroñ se darne lage. Go bādām kā phūl khil jāe, ṭiḍḍī bojh tale dab jāe aur karīr kā phūl phūṭ nikle, lekin tū kūch karke apne abādī ghar meñ chalā jāegā, aur mātām karne wāle galiyoñ meñ ghūmte phireñge.

⁶ Allāh ko yād rakh, is se pahle ki chāñdī kā rassā ṭuṭ jāe, sone kā bartan ṭukre ṭukre ho jāe, chashme ke pās gharā pāsh pāsh ho jāe aur kuen kā pāñī nikālne wālā pahiyā ṭuṭ kar us meñ gir jāe. ⁷ Tab terī khāk dubārā us khāk meñ mil jāegī jis se nikal āī aur terī rūh us Khudā ke pās lauṭ jāegī jis ne use baḅshhā thā.

⁸ Wāiz farmātā hai, “Bātil hī bātil! Sab kuchh bātil hī bātil hai!”

Khātmā

⁹ Dānishmand hone ke alāwā Wāiz qaum ko ilm-o-irfāñ kī tālīm detā rahā. Us ne muta'addid amsāl ko sahih wazn de kar un kī jāñch-paṛtāl kī aur unheñ tartībwar jamā kiyā. ¹⁰ Wāiz kī koshish thī ki munāsib alfāz istemāl kare aur diyānatdārī se sachchī bāteñ likhe.

¹¹ Dānishmandoñ ke alfāz āñkus kī māñind haiñ, tartīb se jamāshudā amsāl lakaṛī meñ

mazbūtī se ṭhoṅkī gaī kīloṅ jaisī haiṅ. Yih ek hī gallābān kī dī huī haiṅ.

¹² Mere beṭe, is ke alāwā ḡhabardār rah. Kitābeṅ likhne kā silsilā kabhī ḡhatm nahīṅ ho jāegā, aur had se zyādā kutubbīnī se jism thak jātā hai.

¹³ Āo, iḡhtitām par ham tamām tālīm ke ḡhulāse par dhyān deṅ. Rab kā ḡhauf mān aur us ke ahkām kī pairawī kar. Yih har insān kā farz hai. ¹⁴ Kyoṅki Allāh har kām ko ḡhāh wuh chhupā hī ho, ḡhāh burā yā bhalā ho adālat meṅ lāegā.

Kitab-i Muqaddas
The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman
Script

copyright © 2019 Urdu Geo Version

Language: (Urdu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 May 2022

123ff8cb-27b3-5817-a02a-22e67145fd30